Marcelina Sembrich-Kochańska

Data urodzenia: 15 lutego 1858

Miejsce urodzenia: Wiśniowczyk

Data śmierci: 11 stycznia 1935

Miejsce śmierci: Nowy Jork

Rodzice: Julia Sembrich, Kazimierz Kochański

Profesja: śpiewaczka operowa

Słowa kluczowe: muzyka, opera, śpiew, sztuka, koncerty

Biogram[1]

Marcelina Kochańska urodziła się 15 lutego 1858 r. w Wiśnowczyku, w ubogiej galicyjskiej rodzinie Kazimierza Kochańskiego i Julii Sembrich. Jej ojciec był organistą w Bolechowie. Cała rodzina, mimo braku funduszy, była bardzo muzykalna i często podróżowała występując na jarmarkach i w szlacheckich dworach. Na talent Marceliny zwrócił uwagę Jan Radwan Janowicz, który zaprotegował ją u nauczyciela muzyki Wilhelma Stengla i finansował jej naukę we Lwowie. W 1875 r. Kochańska podjęła nieudaną próbę dostania się do wiedeńskiego konserwatorium. Mimo to nie zrezygnowała z kariery muzycznej, biorąc lekcje u profesorów konserwatorium. W 1877 r. wyszła za mąż za swojego nauczyciela Wilhelma Stengla.

Pierwszy profesjonalny kontrakt podpisała w Mediolanie w 1877 r. Zgodnie w umową zadebiutowała w tym samym roku na scenie w Atenach. W kolejnym roku urodził się jej pierwszy syn – Wilhelm. W nastepnych latach występowała w operach w Dreźnie, Mediolanie, Paryżu, Londynie i wielu innych miastach Europy, także w Warszawie, Krakowie, Lwowie i Wilnie. Na afiszach pojawiała się jako Marcella Kochańska lub Marcella Sembrich. Podczas występów w Londynie została dostrzeżona przez licznych przebywających tam agentów, którzy zapewnili jej lukratywne kontrakty w Sankt-Petersburgu i Moskwie, a także w Ameryce. Jej pierwszy występ za oceanem miał miejsce w sezonie 1883/1884. W 1885 r. urodził się jej drugi syn – Marcel. Kochańska zawarła stałą umowę z jedną z berlińskich agencji, więc regularnie

[1] Praca naukowa dofinansowana ze środków budżetu państwa w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki" nr projektu NPRH/F/SP/0086/2024/13, kwota dofinansowania 1 119 240, 00 zł., całkowita wartość projektu 1 119 240, 00 zł.".

występowała w tamtejszych operach. Poza nimi miała liczne gościnne występy w niemal całej Europie.

W 1897 r. pojechała na serię występów do Ameryki, ale zerwała kontrakt i już w kolejnym roku wróciła do Europy. Za ocean wyjechała ponownie w 1900 r., gdy postanowiła razem z mężem zorganizować własną trasę koncertową, która rozpoczęła się w styczniu 1901 i została przerwana z powodu jej choroby w tymże samym roku. Wtedy też zmarł jej młodszy syn. W następnych latach odbyła jeszcze kilka podróży po Stanach Zjednoczonych i Kanadzie, które ugruntowały jej pozycję czołowej śpiewaczki na świecie.

W 1909 r. ogłosiła zakończenie kariery w Ameryce, jednak z czasem wróciła do występowania. W latach 1911–1912 odbyła trasę koncertową po Europie, a w kolejnym roku znowu pojawiła się na scenach za oceanem. Na dłużej zamieszkała w Ameryce w 1914 r., po tym, jak opuściła Europę uciekając przez pierwszą wojną światową. Po przybyciu tam zaangażowała się w zbiórki pieniędzy dla Polaków, dotkniętych skutkami działań wojennych. Blisko współpracowała z Ignacym Paderewskim. W tym czasie, w 1917 r. zmarł jej mąż – Wilhelm Stengel. W 1920 r. na krótko przyjechała do Europy, a po powrocie do Stanów Zjednoczonych zaangażowała się w nauczanie śpiewu na Curtis Institute of Music. Gdy jej stan zdrowia się pogorszył, zamieszkała na stałe w swojej rezydencji Bau View w Lake George i tam prowadziła lekcje.

Zmarła w swoim apartamencie w Nowym Jorku 11 stycznia 1935 r. i została pochowana w katedrze św. Patryka w Nowym Jorku.

Bibliografia

Źródła:

New York Public Library (dalej NYPL), Marcella Sembrich Papers, sygn. JPB 91–94.

Paderewski I., J., *Pamiętniki*, Warszawa: Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1986.

Opracowania:

Grubowski J., *Kochańska-Sembrich Marcelina Prakseda (1858–1935)* [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, t. XIII/2, z. 57, s. 203–205.

Komorowska M., Multarzyński J., *Marcella Sembrich-Kochańska. Artystka świata*, Warszawa: Agencja Reklamowa MULTART, 2016.